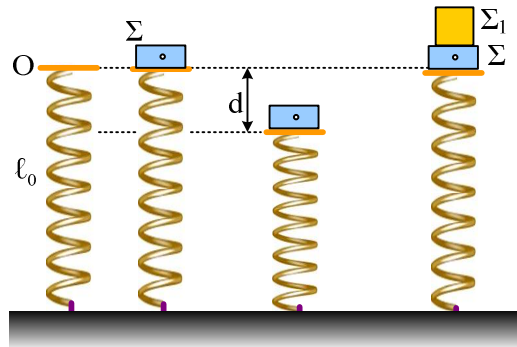

Συσπείρωση ελατηρίου και χρόνοι.

Ένα κατακόρυφο ελατήριο στηρίζεται στο έδαφος, όπως στο σχήμα. Για $t=0$ τοποθετούμε στο πάνω ελεύθερο άκρο του O , ένα σώμα Σ . Το σώμα συμπιέζει το ελατήριο κατά d , πριν κινηθεί ξανά προς τα πάνω και επιστρέψει στην αρχική θέση O τη στιγμή t_1 . Τη στιγμή αυτή αφήνουμε πάνω στο σώμα Σ , ένα δεύτερο σώμα Σ_1 (χωρίς ταχύτητα).

- i) Το σύστημα των δύο σωμάτων θα συμπιέσει κατά d_1 το ελατήριο και:
  - α) Θα επιστρέψει και θα σταματήσει την προς τα πάνω κίνησή του, σε σημείο χαμηλότερα του O .
  - β) Θα ξαναφτάσει μέχρι το σημείο O .
  - γ) Θα κινηθεί μέχρι ένα σημείο ψηλότερα του O .
- ii) Αν το σύστημα των δύο σωμάτων φτάνει ξανά στη θέση O τη χρονική στιγμή $t_2=3t_1$, τότε η μέγιστη συσπείρωση του ελατηρίου d_1 θα είναι ίση με:
  - α) d
  - β) $2d$
  - γ) $3d$
  - δ) $4d$.

Να δικαιολογήσετε τις απαντήσεις σας, δεχόμενοι ότι οι κινήσεις είναι ΑΑΤ.

Απάντηση:

Στο διπλανό σχήμα έχει η σχεδιαστεί η θέση ισορροπίας, όπου το ελατήριο έχει συσπείρωση $\Delta\ell$, όπου έχουμε:

$$\Sigma F=0 \text{ ή}$$

$$k\Delta\ell=m_1g. \quad (1)$$

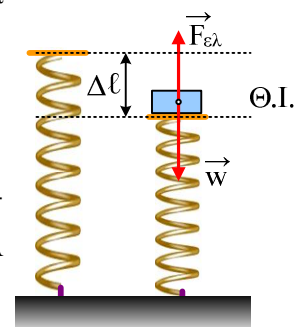
Η αρχική θέση, θέση φυσικού μήκους του ελατηρίου, είναι ακραία θέση ταλάντωσης, αφού το σώμα αφήνεται χωρίς να έχει ταχύτητα, συνεπώς $\Delta\ell=A$, όπου A το πλάτος της πρώτης ταλάντωσης. Προφανώς $d=2A$.

Το ίδιο προφανώς συμβαίνει και στη δεύτερη περίπτωση με το σύστημα των δύο σωμάτων, απλά η νέα θέση ισορροπίας είναι χαμηλότερα, αφού $\Sigma F=0$ ή

$$k\Delta\ell_1=(m_1+m_2)g \quad (2)$$

$$\text{και } \Delta\ell_1=A_1, \text{ ενώ } d_1=2A_1.$$

- i) Αφού το σύστημα των δύο σωμάτων ξεκινά την ταλάντωσή του από την θέση φυσικού μήκους θα εκτελέσει μια ταλάντωση και σε χρόνο μιας περιόδου θα επιστρέψει ξανά στην ίδια θέση O . Άρα η β) πρόταση είναι σωστή.
- ii) Η περίοδος της πρώτης ταλάντωσης είναι $T=t_1$, ενώ της δεύτερης $T_2=t_2-t_1=2t_1=2T$. Αλλά:

$$T = 2\pi\sqrt{\frac{m_1}{k}} \text{ και } T_1 = 2\pi\sqrt{\frac{m_1 + m_2}{k}} \rightarrow$$

$$2\pi\sqrt{\frac{m_1 + m_2}{k}} = 2 \cdot 2\pi\sqrt{\frac{m_1}{k}} \rightarrow$$

$$m_1 + m_2 = 4m_1 \text{ ή } m_2 = 3m_1.$$

Οπότε από τη σχέση (2) παίρνουμε:

$$k\Delta l_1 = (m_1 + m_2)g = 4m_1g \xrightarrow{(1)} k\Delta l_1 = 4 \cdot k\Delta l \text{ ή } \Delta l_1 = 4 \cdot \Delta l \text{ ή}$$

$$d_1 = 2 \Delta l_1 = 8 \cdot \Delta l = 8A = 4d.$$

Σωστή η (δ) πρόταση.

Υλικό Φυσικής - Χημείας.

Επειδή το να μοιράζεσαι πράγματα, είναι καλό για όλους...

Επιμέλεια

Διονύσης Μάργαρης